

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

**przeprowadzonej w Zespole Szkół w Dąbrowie
w roku szkolnym 2013/2014**

Wymaganie 7 – Nauczyciele współpracują w planowaniu
i realizowaniu procesów edukacyjnych.

opracował zespół w składzie:

Joanna Szklarz – szkoła podstawowa

Celina Rodzoń - przedszkole

I. Opis ewaluowanego obszaru

Cel ewaluacji:

1. Opis i ocena efektywności współdziałania nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.

Ustalenie: Co moglibyśmy zrobić, by usprawnić sposób i formy współpracy nauczycieli? Jak podnieść efektywność współdziałania? Co należy zmienić lub udoskonalić?

WYMAGANIE

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.

BADANE ASPEKTY EWALUOWANEGO OBSZARU:

- I. Współdziałanie nauczycieli w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych.
- II. Wykorzystanie współdziałania nauczycieli w doskonaleniu zachodzących procesów edukacyjnych.

SZKOŁA PODSTAWOWA

Informacje o populacji objętej badaniem

W badaniu wzięło udział 9 nauczycieli. Odpowiadali oni na pytania dotyczące form i sposobów współpracy nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych oraz korzyści wpływających z tej współpracy.

Sposób przeprowadzenia ewaluacji

1. Analiza dokumentów:

- ✓ Księga protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- ✓ Program wychowawczy szkoły,
- ✓ Księga zarządzeń,

- ✓ Plany pracy zespołów,
- ✓ Plany działań wychowawczych klasy,
- ✓ Plany edukacyjne,
- ✓ Dzienniki zajęć lekcyjnych.

2. Ankieta dla:

- ✓ Nauczycieli

Celem ankiety, która zawierała 8 pytań, było zebranie informacji na temat „Współpracy nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”. W ankiecie wzięło udział 9 nauczycieli, wszyscy stwierdzili, iż biorą udział w pracach różnych zespołów, współpracując ze sobą w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych..

3. Wywiad z dyrektorem szkoły.

Prezentacja wyników ewaluacji

W ewaluacji dotyczącej pierwszego aspektu sprawdzono, jak przebiega:

A. współpraca nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych,
oraz jak przebiega

B. współpraca nauczycieli w zakresie analizy procesów edukacyjnych.

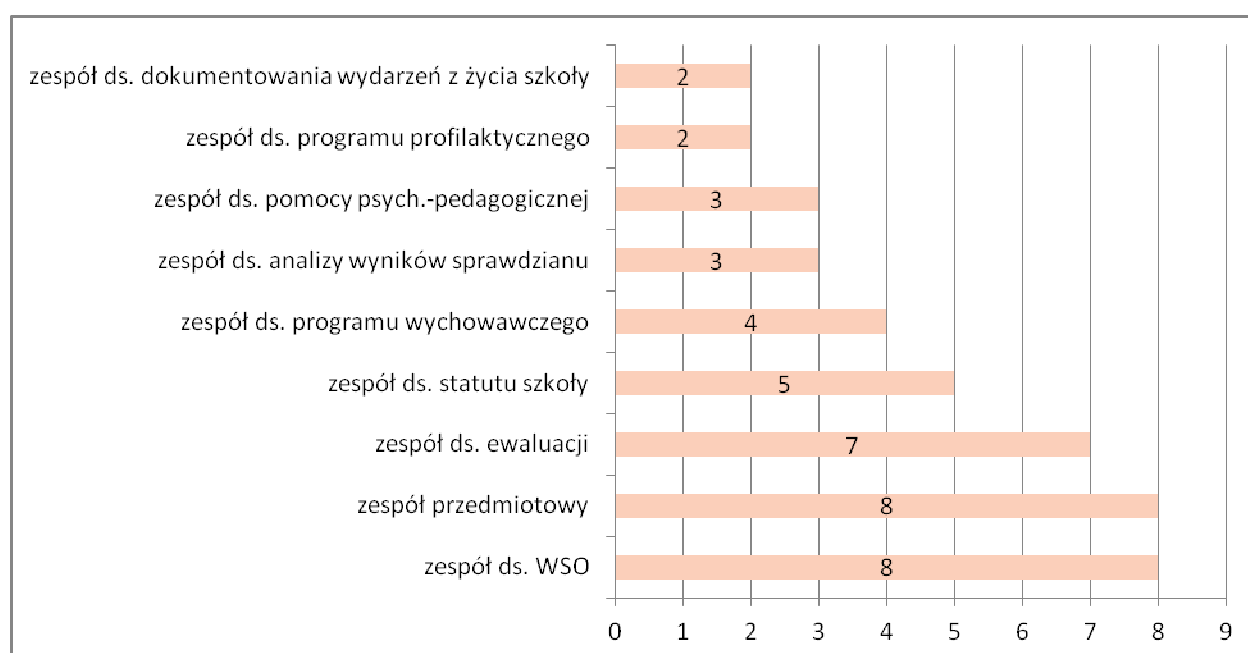
Do pierwszego problemu badawczego postawione zostały następujące pytania kluczowe:

Jakie formy współpracy istnieją w szkole?

Analizując dokumenty (Plan Pracy Szkoły, Program Wychowawczy, Księgę protokołów posiedzeń Rady Pedagogicznej) stwierdzono, że nauczyciele pracują w zespołach. Najczęstszymi formami współpracy jest praca w zespołach przedmiotowych np. matematyczno-przyrodniczym, czy nauczycieli klas I-III oraz w zespole do spraw Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania. Ponadto powołuje się komisje konkursowe, zespoły nauczycieli do organizacji uroczystości szkolnych,

zespoły do przeprowadzania szkoleń Rady Pedagogicznej w ramach wewnętrznego doskonalenia nauczycieli, zespoły do opracowania wyników po sprawdzianach próbnych w klasie VI oraz sprawdzianach wiadomości i umiejętności po klasie V, komisje do opracowywania wniosków na zebraniach podsumowujących pracę w danym semestrze. Przydziela się opiekunów organizacji szkolnych. Zespoły do realizacji zadań (tzw. zespoły zadaniowe) powołuje Dyrektor szkoły.

Na pytanie ankietowe: W pracach jakich zespołów bierze Pan/Pani udział? – nauczyciele odpowiedzieli:

- w zespołach przedmiotowych 8 osób tj. 88,9%,
- w zespole ds. wewnątrzszkolnego systemu oceniania 8 osób tj. 88,9%
- w zespole ds. ewaluacji wewnętrznej 7 osób tj. 77,8% ,
- w zespole ds. statutu szkoły 5 osób tj. 55,6%
- w zespole ds. programu wychowawczego 4 osoby tj. 44,4%,
- w zespole ds. analizy wyników sprawdzianów próbnych 3 osoby tj. 33,3% ,
- w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej 3 osoby tj. 33,3%,
- w zespole ds. programu profilaktycznego 2 osoby tj. 22,2%,
- w zespole ds. dokumentowania wydarzeń z życia szkoły 2 osoby tj. 22,2%.

Drugie pytanie ankietowe dotyczyło stopnia zaangażowania w pracę tych zespołów. Odpowiedzi przedstawiały się następująco: 44,4% nauczycieli wykazuje duże zaangażowanie 44,4% raczej duże, 11,1% raczej małe.

Jakie formy współpracy preferują nauczyciele?

Na powyższe pytanie nauczyciele udzielili odpowiedzi w ankiecie. Analizując odpowiedzi należy stwierdzić, iż nauczyciele preferują następujące formy współpracy: praca w małych grupach (2-3 osobowych), praca w zespołach zadaniowych i zespołach przedmiotowych, wymiana doświadczeń, rozmowa, dyskusja, korzystanie z pomocy, wycieczki, wyjazdy, akcje, imprezy szkolne, wspólne opracowywanie programów, dzielenie się obowiązkami.

W jaki sposób nauczyciele współpracują w tworzeniu procesów edukacyjnych?

W oparciu o przeprowadzoną analizę dokumentów ustalono, iż zespoły nauczycieli opracowują plany pracy na dany rok szkolny, ponadto planują różne konkursy przedmiotowe, opracowują regulaminy konkursów, powołują komisje konkursowe, wyłaniają zwycięzców.

Na podstawie zapisów w dziennikach lekcyjnych należy stwierdzić, iż nauczyciele ustalają terminy prac klasowych tak, by się nie pokrywały. Nauczyciele tego samego przedmiotu często ujednolicają przedmiotowe systemy oceniania oraz wymagania edukacyjne, wspólnie ustalają kontrakty z uczniami. Różni nauczyciele wspólnie ustalają tematy zajęć dydaktycznych oraz wychowawczych. Nauczyciele przedmiotów podstawowych wspólnie organizują sprawdziany próbne dla szóstoklasistów oraz sprawdzian wiadomości i umiejętności po klasie piątej. Następnie dokonują analizy tych sprawdzianów.

Do drugiego problemu badawczego postawiono pytanie kluczowe:

W jaki sposób zespoły nauczycieli dokonują analizy wyników kształcenia?

Z analizy ankiet wynika, iż nauczyciele dokonują analizy wyników kształcenia w następujący sposób: poprzez analizę sprawdzianu szóstoklasisty, sprawdzianów próbnych w klasie V i VI, diagnoz na starcie i po każdym etapie kształcenia, testy kompetencji, sprawdziany pisemne i kartkówki, obserwacje uczniów, rozmowy z wychowawcami i rodzicami, testy, analizy kart prac, prace domowe, analizę wyników

konkursów, wypowiedzi ustne, samodzielną pracę ucznia, diagnozę pedagogiczną, określenie, co zostało opanowane i nad czym trzeba popracować, pozostałe to: krzyżówki, rebusy, kontrole zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń, oceny opisowe ucznia, sprawdziany diagnostyczne, dostosowanie treści do potrzeb uczniów, oceny dojrzałości i gotowości szkolnej, rozpoznanie indywidualnych potrzeb dziecka.

W jakiej formie i jak często wnioski z analiz przedstawiane są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej?

Z analizy dokumentów wynika, że wnioski opracowuje się na posiedzeniach Rady Pedagogicznej podsumowujących pracę za I i II semestr, po uzyskaniu wyników sprawdzianu kompetencji po klasach III i VI oraz innych wynikających z planu nadzoru pedagogicznego.

Na zebraniach podsumowujących nauczyciele zdają sprawozdania z realizacji wniosków przyjętych na dany semestr. Posiedzenia podsumowujące odbywają się po każdym semestrze, najczęściej raz w semestrze.

W jakim stopniu nauczyciele wykorzystują w swojej działalności dydaktyczno-wychowawczej wnioski wypływające z analiz procesów edukacyjnych?

Na podstawie przeprowadzonej ankiety należy stwierdzić, iż wszyscy nauczyciele (100%) wykorzystują wnioski wypływające z analiz procesów edukacyjnych.

Wnioski te wykorzystują w różny sposób: uwzględniają je przy opracowaniu programów naprawczych, programów zajęć wyrównawczych i pracy z uczniami zdolnymi, planów wynikowych (regulacja ilości godzin, materiału i jego zakresu), planowaniu szkolnych konkursów, planowaniu indywidualnych spotkań i rozmów z rodzicami, kierowanie uczniów do PPP, wykorzystują je do stosowania nowych, efektywniejszych form pracy, uwzględniają wnioski: opracowując program wspierający dziecko - zajęcia indywidualne, dostosowując wymagania, przeznaczając dodatkowy czas na zagadnienie słabo opanowane, planując pracę indywidualną z dzieckiem, planując ćwiczenie i doskonalenie umiejętności, wprowadzając zmiany do planu nauczania lub korekty w kolejnych jednostkach lekcyjnych, kładąc większy nacisk na umiejętności, które wypadły słabo na sprawdzianie, pracując nad słabymi stronami wyników, angażując rodziców do pomocy w realizacji procesu edukacyjnego, planując zajęcia utrwalające wiedzę oraz pracę w zespołach wyrównawczych i kołach zainteresowań.

Ponadto nauczyciele tworząc plan wychowawczy dla klasy na dany rok szkolny uwzględniają wnioski i wskazówki do pracy przedstawione na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

W ewaluacji dotyczącej aspektu wykorzystania współdziałania nauczycieli w doskonaleniu zachodzących procesów edukacyjnych sformułowano dwa problemy badawcze:

A. Zaangażowanie nauczycieli w zakresie doskonalenia zachodzących procesów edukacyjnych.

B. Korzyści płynące ze współdziałania nauczycieli.

Do pierwszego problemu badawczego postawiono następujące pytanie kluczowe:

Jakie działania w zakresie planowania, organizacji, realizacji i doskonalenia procesów edukacyjnych prowadzą wspólnie nauczyciele?

Odpowiedzi na powyższe pytanie udzielono na podstawie analizy dokumentów. Z analizy wynika, że członkowie poszczególnych zespołów wspólnie opracowują plan działań na cały rok szkolny.

Nauczyciele, pracujący w zespołach, zajmują się analizą standardów egzaminacyjnych, gromadzą zadania i testy - celem lepszego przygotowania uczniów do sprawdzianu po klasie szóstej. Przeprowadzają egzamin próbny i biorą udział w sprawdzaniu prac.

Współpracują również w przygotowaniu uczniów do konkursów przedmiotowych (szkolnych i pozaszkolnych) z języka polskiego, historii, matematyki, języka angielskiego. Organizują wycieczki do muzeów, filharmonii, kina, teatru, prowadzą akcje charytatywne, przygotowują spotkania z twórcami regionalnymi. Wymieniają się swoimi doświadczeniami w pracy z uczniem słabym, jak i zdolnym. Nauczyciele dzielą się uwagami i spostrzeżeniami wyniesionymi z udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego. Wymieniają się doświadczeniami, prowadząc lekcje otwarte.

Analizują podstawy programowe pod kątem wykorzystania metod aktywizujących, w tym stosowania komputerowych programów edukacyjnych. Wspólnie opracowują testy sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów. Przygotowują uroczyste apele z okazji świąt narodowych. Nauczyciele organizują konkursy np. Mistrz Historii, imprezy, uroczystości szkolne m.in. 3 Maja - Święto Szkoły, 11 listopada - Święto Niepodległości, Dzień Samorządności Szkolnej, Dzień Seniora, wieczór andrzejkowy, wigilię szkolną, mikołajki itp.

Wspólnie dbają o klasopracownie, współdziałają w organizowaniu wyposażenia pracowni przedmiotowych, wykonują gazetki i projekty okolicznościowe.

Nauczyciele uczący w klasie VI współpracują z wychowawcami w zakresie realizacji ścieżek edukacyjnych, wspólnie opiekują się organizacjami, wspólnie zajmują się promocją szkoły w środowisku lokalnym - umieszczając informacje w Trzcionce, wspólnie opracowują kryteria oceniania oraz sposób badania wyników nauczania, przeprowadzają testy diagnozujące.

Na podstawie analizy zapisów w Księdze protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej stwierdzono, iż większość wspólnie podejmowanych działań jest ustalana odgórnie przez dyrektora szkoły. Do zadań podejmowanych z własnej inicjatywy, a wymagających współpracy należą:

- organizacja wycieczek krajoznawczych, wyjazdów do teatru, kina, filharmonii oraz różne imprezy okolicznościowe,
- organizowanie akcji charytatywnych,
- redagowanie wspólnych gazetek w klasach edukacji wczesnoszkolnej oraz klasach IV-VI,
- organizowanie konkursów o różnorodnej tematyce.

Dopełnieniem spostrzeżeń są odpowiedzi samych nauczycieli na pytanie ankiety, które brzmiało:

Jakie działania podejmował/ła Pan/Pani z innymi nauczycielami?

Do działań najchętniej podejmowanych przez nauczycieli we współpracy z innymi należą: organizacja uroczystości szkolnych i środowiskowych, konkursów szkolnych i pozaszkolnych, wycieczek, dyskotek, spotkań z interesującymi i znanymi ludźmi, uroczystości klasowych, akcji charytatywnych, zawodów sportowych, wyjazdów na basen, do kina, teatru. Inne to: wspólne opracowywanie programów i planów pracy, współpraca w zakresie wprowadzania zmian do Statutu szkoły i WSO, aktualizowanie programu wychowawczego szkoły, badanie wyników nauczania, analiza wyników sprawdzianów i testów kompetencji, dostosowanie wymagań, planowanie pracy wychowawczej szkoły, opracowanie planów pracy zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań, opisywanie wyników diagnozy pedagogicznej.

Odpowiadając na pytanie; czy Pana/Pani zdaniem współpraca nauczycieli wpływa na lepsze wyniki kształcenia? – 9 nauczycieli , czyli 100%, stwierdziło, że współpraca między nimi wpływa na lepsze wyniki kształcenia.

Z analizy ankiet wynika również, że zmiany dotyczące przebiegu procesów edukacyjnych następują w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami – tak stwierdza 100% nauczycieli.

Do drugiego problemu badawczego postawiono następujące pytanie kluczowe:

Jakie efekty współpracy zespołowej są widoczne w praktyce szkolnej?

Na podstawie analizy zapisów znajdujących się w Księdze protokołów Rady Pedagogicznej stwierdzono, że:

- uczniowie mają okazję poszerzyć swoją wiedzę o otaczającym świecie poprzez ujednoczony przez nauczycieli przekaz informacji, uzyskują poczucie ciągłości wiedzy, logicznych połączeń pomiędzy przedmiotami,
- uczniowie mają okazję wykazać się wiedzą i umiejętnościami w różnego rodzaju konkursach i uroczystościach szkolnych,
- po analizie wyników sprawdzianu nauczyciele wysuwają wnioski do dalszej pracy służące zwiększeniu efektywności kształcenia,
- nauczyciele współdziałają ze sobą w przygotowaniu imprez szkolnych,
- promują szkołę w środowisku, na stronie internetowej szkoły informują o organizowanych wyjazdach, spotkaniach, o osiągniętych sukcesach uczniów w konkursach, o różnych uroczystościach szkolnych i środowiskowych.

Jednym ze sposobów pozyskania informacji na temat ewaluowanego wymagania było przeprowadzenie wywiadu z dyrektorem szkoły. Uzyskano następujące odpowiedzi i wyniki:

Jak Pan ocenia współpracę nauczycieli?

Odpowiedź: Współpraca nauczycieli w zespołach przedmiotowych i zadaniowych w moim odczuciu przebiega dobrze, choć czasem praca zespołów jest niesystematyczna. Myślę, że wszyscy członkowie zespołów w równym stopniu angażują się w realizację planów pracy opracowanych na dany rok szkolny.

Czynniki sprzyjające współpracy nauczycieli:

- praca w małych zespołach,
- wspólny cel,
- motywacja do działania,
- dobra organizacja pracy w zespole,
- przyjęcie odpowiedzialności za powierzone role,
- dysponowanie czasem.

W jaki sposób nauczyciele wspierają się wzajemnie w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych?

Odpowiedź: Nauczyciele wspólnie opracowują plany pracy, testy sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów, dokonują analizy wyników przeprowadzanych sprawdzianów (sprawdziany próbne, sprawdziany półroczne i roczne), przygotowują uroczystości i święta szkolne itp.

Nauczyciele aktywnie uczestniczą w Wewnątrzszkolnym Doskonaleniu Nauczycieli. Przygotowują zebrania samokształceniowe w różnej formie. Dzielą się wiedzą i doświadczeniem, pełniąc funkcję opiekuna stażu.

Czy i w jakim stopniu nauczyciele wykorzystują w swojej działalności dydaktyczno- wychowawczej wnioski wypływające ze współpracy?

Odpowiedź: Nauczyciele wspólnie analizują wyniki przeprowadzonych sprawdzianów. Współpraca nauczycieli sprzyja poprawie efektywności nauczania, pozwala na ujednoczenie wymagań wobec uczniów.

Efekty pracy zespołowej w praktyce szkolnej:

- aktywizacja nauczycieli,
- wymiana wiedzy i doświadczeń nauczycieli,
- poprawa jakości nauczania.

Wnioski i rekomendacje

MOCNE STRONY

1. Nauczyciele współpracują ze sobą w różnych zespołach.
2. Preferowaną formą współpracy są 2-3 osobowe zespoły.
3. Nauczyciele wspierają się i współdziałają w organizacji i analizie procesów edukacyjnych. Współpraca ta dotyczy wymiany doświadczeń zawodowych, doskonalenia warsztatu pracy, wskazówek do pracy z uczniem, wyboru szkolnego zestawu programów i podręczników, organizacji wycieczek, imprez szkolnych i środowiskowych, warsztatów i szkoleń.
4. Analiza wyników kształcenia dokonywana jest poprzez: sprawdziany, obserwację uczniów, testy, konkursy, prace domowe, analizę kart pracy.
5. Wnioski z analiz przedstawiane są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej podsumowujących pracę szkoły po każdym semestrze.
6. Wszyscy nauczyciele w swojej pracy wykorzystują wnioski wypływające z analizy procesów edukacyjnych poprzez opracowanie planów wynikowych oraz stosowanie nowych, efektywniejszych form pracy.
7. Nauczyciele aktywnie uczestniczą w Wewnątrzszkolnym Doskonaleniu Nauczycieli.

SŁABE STRONY

1. Nie wszyscy nauczyciele pracują w zespołach.
2. Współpraca nauczycieli w niektórych zespołach przebiega niesystematycznie.
3. Nie wszyscy członkowie w równym stopniu angażują się w pracę zespołów zadaniowych.

WNIOSEK

Nauczyciele współdziałają ze sobą i wspierają się w działaniach edukacyjnych i wychowawczych, co korzystnie wpływa na podniesienie jakości pracy oraz na rozwój uczniów.

Należy poprawić zespołowe działanie nauczycieli w pracy nad ewaluacją wewnętrzną.

PRZEDSZKOLE

Dzięki współpracy nauczycieli w przedszkolu wspomagana jest edukacja i rozwój dzieci.

Nauczyciele z przedszkola w Dąbrowie w rozmowie stwierdzają, że pomoc, wsparcie jakie uzyskują od innych nauczycieli jest wystarczająca.

Nauczyciele konsultują się między sobą przy planowaniu procesów nauczania. Wymieniają się informacjami wynikającymi z obserwacji na temat zachowania, rozwoju, zdolności, umiejętności, stopnia przyswajania wiedzy przez dzieci. Przekazują wiadomości z przebytych szkoleń zawodowych, wewnętrznych i zewnętrznych a zdobyta wiedza przenoszona jest na grunt zajęć przedszkolnych co wpływa na kreatywność nauczycieli. Dzielą się doświadczeniami zawodowymi, wiadomościami, warsztatem pracy, scenariuszami zajęć. Udostępniają sobie literaturę fachową, czasopismo „Wychowanie przedszkolne”, „Mały artysta”. Przekazują sobie adresy stron internetowych z interesującymi materiałami do pracy. Wymieniają wiadomości o nowościach z literatury dziecięcej, płyty, plansze edukacyjne. Współdziałają w zespołach powołanych przez Dyrektora Zespołu na radzie pedagogicznej w zależności od potrzeb: przy organizowaniu imprez i uroczystości, wycieczek, w zakresie niesienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ewaluacji, udzielania pierwszej pomocy. Nauczyciele uczący w przedszkolu współpracują z nauczycielami w szkole. Współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Wspólnie rozwiązują problemy wychowawcze udzielając wskazówek rodzicom.

Wszyscy nauczyciele na swoich zajęciach w porozumieniu ze sobą podejmują jednolity kierunek działań służący rozwijaniu uzdolnień dziecka lub wspomaganiu jego różnych sfer rozwoju, wyrównywaniu jego szans edukacyjnych.

Uzgadniają program imprez, uroczystości, wycieczek przedszkolnych w ciągu całego roku szkolnego. Ustalają sposób estetycznego dekorowania wspólnych pomieszczeń w budynku przedszkola, scenografii, rekwizytów do przedstawień. Zagospodarowują w funkcjonalny sposób kąpiki zainteresowań, pomieszczenia przedszkolne, plac zabaw. Zajmują się zakupem zabawek mając na uwadze bezpieczeństwo, edukację dzieci. Opracowują ofertę przedszkola, plany dnia, wybór programu nauczania, zasady i normy postępowania obowiązujące w placówce.

Wspólnie realizują akcje charytatywne: Góra grosza, zbieranie plastikowych zakrętek. Razem realizują program ekologiczno - przyrodniczy „Kubusiowi przyjaciele natury”, program „Cała

Polska czyta dzieciom”. Przy organizowaniu konkursów, nauczyciel koordynujący w kontakcie z innymi nauczycielami pilnuje terminów wymienionych w regulaminie.

PODSUMOWANIE

- Na podstawie wywiadu i zapisów w dziennikach zajęć – nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.
- Wielopłaszczyznowa współpraca nauczycieli w doskonaleniu procesów edukacyjnych zapewnia realizację podstawy programowej, wspomaga dzieci w ogólnym ich rozwoju.
- Nauczyciele biorą współodpowiedzialność za pracę przedszkola i wywiązują się z podjętych zobowiązań.
- Pracują zespołowo. Wspólnie planują przebieg procesów edukacyjnych i analizują efekty swojej pracy.
- Wspólnie rozwiązują problemy, pomagają sobie w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.
- Nauczyciele nie zgłosili uwag co do zmian w sposobie współpracy.

PROPOZYCJA

Ciekawe artykuły o tematyce przedszkolnej, plansze edukacyjne z czasopism przechowywać w bibliotece przedszkolnej.